

Æble/PæreNYT

Nr. 19 // 19. september 2016

Høst

De seneste ugers meget varme vejr gav anledning til meget hurtig modning i flere sorter. Rækkefølgen af høsten i de forskellige sorter svinger lidt i år i forhold til det normale. Vær derfor ekstra opmærksom på at få målt både fasthed, sukker og stivelsesindhold i god tid inden forventet høsttidspunkt. Husk at frugten ikke ubetinget er moden og med god smag fordi sukkerindholdet er godt, fasthed og stivelsesnedbrydning og smag skal også passe.

INDHOLD:

Høst.....	1
Skurv	1
Lagersprøjtninger	1
Viklere	2
Bladgødskning før høst.....	2
Bladgødskning efter høst	3
Pærer - behandlinger efter høst	3
Kvælstof til knopperne	3
Jordprøver	4
Ferieafvikling:	4

Skurv

Der er meldt om skurv i forskellige sorter. Infektionen skete før den lange, varme og tørre periode. Trækkes intervaller for skurvsprøjtning for langt, vil man ofte kunne se andre svampe på æblerne som sodplet og flueplet. Sene sorter kan stadig have behov for behandling mod skurv eller lagersygdomme.

<<<< Sodplet på æbler findes ofte når intervallet for svampebehandlinger strækkes for langt.

Lagersprøjtninger

Ved udsigt til regn og fugtighed vil skurv, sodplet, flueplet og Gloeosporium m.m. trives/inficere. Tendensen til angreb af lagersygdomme afhænger dels af sorten og dels af hvor længe sorten skal lagres: Jo længere lagringstid, jo større er risikoen for udbrud af bl.a. Gloeosporium. Udover vejr, sort og forventet lagringstid bør tidligere erfaringer også indgå i vurderingen af behovet for lagersprøjtning. Der skal behandles før regnvejr.

Signum: I lagersorterne vil tidspunktet for, hvornår man starter med den første behandling med Signum afhænge af vejret og af hvornår sorten plukkes. Der må maksimalt foretages 3 behandlinger med Signum, og der skal være mindst 10 dage mellem behandlingerne. Der bør sigtes ind med en sidste sprøjtning ca. 7 dage før plukning. Udover vejret skal man altså tage udgangspunkt i, hvornår den sidste sprøjtning skal finde sted og så tælle baglæns.

Switch: Der må maksimalt foretages 2 behandlinger med Switch pr år og der er 3 dages behandlingsfrist.

Til forskel fra Signum har Switch en delvis kurativ effekt mod Gloeosporium. Vær klar over at de konventionelle midler, som bruges fra nu af, i teorien vil kunne føre til pesticidrester i frugten. **Både Signum og Switch indeholder to aktivstoffer og kan hver især føre til to rester.**

Viklere

Der kan på nuværende tidspunkt findes mange små viklerlarver på bladene i nogle plantager uden feromonforvirring. Det kan være aktuelt at foretage bekæmpelse nu med Turex eller Steward. Vær opmærksom på sprøjtefrister.

Findes der andre frugtkulturer op ad et område med feromonforvirring, kan der ske en kraftig opformering af viklere her. Det er set i år, med Frugtskrælvikleren (*Adoxophyes orana*). Husk derfor også at bekæmpe tilstødende arealer efter behov.

Frugtskrælvikler i kirsebær op ad en plantage med feromonforvirring

På Årslev blev der i slutningen af sidste uge fanget **æbleviklere** i feromonfælderne. Tjek derfor egne feromonfælder for fangst. Er der fanget viklere over skadestærsklen, bekæmpes med Madex i de sorter, hvor de stadig kan nå at lave skader. Husk at Madex kun virker på æblevikleren!

På Lolland betyder fangst omkring den 12. – 20. september larver omkring den 19. september til 14. oktober ifølge Rimpro. Regn altid på fangst i egen fælde og med egne klimadata!!

Bladgødsning før høst

Calcium er afgørende for frugtkvaliteten, idet det giver faster frugt, forhindrer flere fysiologiske sygdomme og forbedrer lagerholdbarheden. Nu hvor det er blevet køligere i vejret, er det med at komme ud med et par ekstra calciumsprøjtninger i de sorter, hvor det kan nås inden høst. Brug for eksempel denne blanding:

Calciumklorid 4-5 kg/ha + Aminosol 0,5 l/ha + Mantrac 0,25 l/ha + Zintrac 0,15 l/ha.

Fosfor har indflydelse på udvikling af den røde dækfarve på æblerne og på frugternes fasthed. Hvis farveudviklingen er dårlig, kan man i de sene sorter prøve at stimulere frugtfarven med bladgødsning med fosfor. Hvor synligt et resultat, der kan forventes, vil i overvejende grad afhænge af træets næringsstofbalance og frugtbelastning. Hvis der ikke er lavt indhold eller mangel på fosfor, er det begrænset, hvor stor effekt man kan opnå ved at bladgødske med fosfor. Der findes flere produkter på markedet, som indeholder fosfor. Seniphos (7 l/ha) indeholder 10% P, 3% Ca og 3% N. Monokaliumfosfat (MKP) (3-4 kg/ha) indeholder 23% P og 28% K, og kan bruges hvor der også er behov for at øge frugtstørrelsen. Hvor der anvendes gøddevanding, kan fosfor tilføres som fosforsyre.

Bladgødskning efter høst

Når en sort er høstet helt færdig, er det tid til efterhøstbehandling. Der behandles med Merpan mod frugttrækræft og med bladgødskning for at styrke de nye blomsterknopper. Følg bladanalysen til at vælge hvilke næringsstoffer, der skal fokus på.

En standardbehandling vil være 10-15 kg urea + 1,5 L /kg bor + 1 L zink pr ha

Ved stort udbytte og lavt kvælstof i bladanalysen, gives 3 behandlinger for at styrke knopperne. Er bortallet lavt behandles 2-3 gange, er zinktallet lavt behandles også 2-3 gange med denne høje dosering af zink.

Bor er afgørende for pollenrørsvækst og dermed for befrugtningsprocessen og frugtsætning. Bor har også betydning for cellevæggenes stabilitet og påvirker dermed også frugtens fasthed og lagerholdbarhed. Bor bliver lagret i træets reserver, og kan derfor med fordel bringes ud nu, så det er parat i knopper og blomster til næste forår.

Zink er vigtigt for blad- og frugtstørrelse og for frugtfarven. Ligesom bor kan det lagres i træet, så det er klar til næste sæson. Kommer der godt med zink nu til knopperne, er det knapt så afgørende om man behandler med zink på dunet frugt, hvor udbringning af zink under uheldige omstændigheder giver skrub på frugten.

Pærepræer skal have samme bladgødskningsplan som nævnt ovenfor, men derudover skal de også i nogle tilfælde have godt med bladgødskning med svovl. I år er der set relativt mange bladgalmider i forskellige pæresorter og på forskellige lokaliteter. Når der bladgødskes med 4-6 kg svovl EFTER høst, fås sideeffekt på bladmidterne. Der skal køres to gange med 10 dages interval.

Pærer - behandlinger efter høst

Pærebladlopper: Husk at pærebladlopperne kan fortsætte deres liv i træerne efter høst, og i så fald føre til højt smittetryk til næste forår. Når der ikke længere er frugt på træerne, kan der bruges højere dosering af bladgødskning, da konsekvensen af eventuelle svidninger ikke er så alvorlig, som når der er frugt på. Doseringen af kalisalpeter kan således øges til 12-14 kg/ha. Movento bruges kun efter blomstring - ikke nu.

Bladgødsk efter høst: se foregående afsnit om bladgødskning.

Pærebladgalmider: Efter høst bladgødskes med 2 x 4-6 kg svovl med 10 dages interval.

Sørg for at træerne har tilstrækkeligt med vand til rådighed, da det ellers vil gå ud over blomsterknopkvaliteten og dermed udbytte og frugtstørrelse til næste år hvis de ikke trives nu.

Husk at pæreblade hurtigt skifter farve efter høst og derfor skal have bladgødskningsprogram rimelig hurtigt efter de er høstet.

Kvælstof til knopperne

I parceller, som bærer godt med frugt, kan der med fordel tilføres hurtigtvirkende kvælstof på jorden til opbygning af blomsterknopperne. Hvor meget der helt præcist skal gives, afhænger af hvor meget der er tilført ellers i løbet af sommeren, sorten, frugtbelastning, jordtype, resultater af bladprøver mm. Er både kvælstof og kalium niveauet lavt (ifølge bladanalyserne), bruges kalisalpeter. Overdreven N-tilførsel hæmmer farveudvikling og frugtkvalitet. Vær derfor sikker på at frugten vil farve godt inden tilførsel og giv kun en moderat mængde kvælstof. I Aroma og Clara Frijs er det aktuelt at gøre det nu. Træer, som ikke har haft stor frugtbelastning i år og som i øvrigt er i normal-kraftig vækst, behøver ikke gødskning med kvælstof nu, medmindre bladprøver viser, at der er decideret mangel. Bladgødskning med urea (3 x 15 kg/ha) umiddelbart efter høst hjælper også til opbygning af knopperne.

Se billede på næste side

Aroma med stor høst i år kan med fordel få ekstra gødning nu for at styrke de nyligt dannede blomsterknopper.

Jordprøver

Lokale landbrugskontorer kan ofte bistå med hjælp til prøveudtagningen.

Man er ofte god til at have fokus på pH/reaktionstallet (Rt), når man planter, men også i ældre plantninger bør man være obs på pH/Rt. Over en årrække kan pH være faldet, og er pH for lav, vil en del næringsstoffer være utilgængelige for træerne. Har man f.eks. udtalt magnesium- eller fosformangel, kan det være fordi jorden er for sur.

Kalk udbringes i efteråret efter høst eller først på vinteren. Det er gunstigt at kalke i denne periode, idet kalken fordeles godt i jordlaget på grund af større nedbørsmængder på denne årstid. Det vil sige, når det gælder kalk, er det en fordel at udtage jordprøverne snarest, så analyseresultatet foreligger tidsnok til for at få tilført kalken rettidigt.

Læs mere om udtagning af jordprøver og tolkning af analyseresultater i Håndbogen 2016 side 116-117. For jordprøver til analyse ved Eurofins findes følgeseddel under Planter-Agerjord: <http://www.eurofins.dk/dk/f0devarer/online-bestil/f0lgesedler.aspx>

Ferieafvikling:

- Hanne Lindhard holder ferie uge 38 og 39
- Maya Bojesen er sygemeldt

Maya Bojesen - Pt. sygemeldt

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47
hlp@seges.dk

Lene Baarts
Tlf: 40 45 99 98
lba@seges.dk